

Onderwerp Beantwoording motie museumvisie

Steller J.E.D. van der Broek

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 63 13 Bijlage(n) -

Ons kenmerk OS 14.4126310

Datum **27 MRT 2014** Uw brief van

Uw kenmerk -

In november heeft u een motie aangenomen met het verzoek om in 2014 een museumvisie op te stellen. De aanleiding voor uw motie was uw constatering dat veel musea zich beraden op hun inhoudelijke en strategische positionering. Bovendien heeft de Groninger geschiedenis geen structurele plek meer in het Groninger Forum. U heeft aangegeven dat de musea behoefte hebben aan duidelijkheid vanuit de gemeente Groningen. Bovendien hebben wij in november 2011 het opstellen van een museumvisie toegezegd. In de cultuurnota hebben we dit onderwerp dan ook al meegegenomen en hebben we de versterking van de erfgoed keten benoemd als een belangrijk speerpunt binnen ons cultuurbeleid. Gezamenlijk met de instellingen zijn er al stappen gezet om de beleidsdoelen uit de nota te verwezenlijken. Met deze brief willen wij u graag informeren over de huidige stand van zaken bij de musea. Eind 2014 ontvangt u vervolgens onze visie op de samenwerking tussen de erfgoedinstanties in de stad.

Cultuurnota

In de cultuurnota 2013-2016 hebben we voor erfgoed de volgende beleidsdoelen geformuleerd.

- Wij willen een intensieve samenwerking tussen alle stedelijke erfgoedinstanties om de geschiedenis van de stad goed voor het voetlicht te brengen. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheid het Grafisch Museum (GR-ID) en het Noordelijk Scheepvaartmuseum te laten fuseren en te laten samenkomen in één pand.
- We vinden het essentieel, dat de Collectie Groningen zoveel mogelijk wordt getoond aan het publiek. Van de erfgoedinstanties verwachten we hiertoe verregaande samenwerking. Daarbij staat het presenteren van de collectie in een steeds wisselende context aan een breed publiek voorop. Van belang is dat de instellingen zowel organisatorisch als inhoudelijk de taken helder verdelen.

Noordelijk Scheepvaartmuseum

Het Noordelijk Scheepvaartmuseum heeft een aantal jaren geleden in hun beleidsplan hun toekomstvisie geformuleerd. Na de afstoting van de collectie van het tabaksmuseum hebben ze ingezet op het varen van een bredere historische koers. De eerste stappen hiervoor zijn al gezet met het ontwerpen van een digitale 3D kaart van Groningen en het organiseren van exposities met een breder historisch thema zoals over Fongers fietsen en tin. Het NSM wil door de transformatie tot een historisch museum meer bezoekers trekken en een gunstiger toekomstperspectief creëren. Uit onderzoek is gebleken dat deze verwachtingen realistisch zijn.

Het laatste half jaar is gebleken dat de samenwerking tussen het Noordelijk Scheepvaartmuseum en het GR-ID op dit moment niet haalbaar is vanwege enerzijds de nieuwe inhoudelijke koers van het GR-ID en anderzijds de fysieke afstand tussen de musea. Het NSM is verder gegaan met zijn planontwikkeling en heeft de laatste tijd nauw overleg met het Groninger Museum en de Groninger Archieven. In december hebben de instellingen een manifest aangeboden aan de wethouder cultuur. Hierin wordt gesproken over een inhoudelijke taakverdeling op het gebied van erfgoed en over manieren om intensiever samen te werken.

De manifest partners hebben inmiddels ook vergevorderde plannen voor een groot erfgoedproject in de zomer van 2014. Het doel van het project is om het erfgoed van de stad Groningen op een laagdrempelige manier onder de aandacht van een groot publiek te brengen. Verder is het een pilot om op een praktische en inhoudelijke manier te komen tot een sterkere samenwerking tussen de erfgoedinstellingen.

Het Scheepvaartmuseum wil graag de archeologische collectie van de gemeente Groningen, als vast onderdeel van de collectie exposeren. Hiermee wordt hun collectie verbreed en verdiept. In Ook willen ze hiertoe nauw samenwerken met Stichting Monument en Materiaal. De eerste gesprekken tussen de gemeente en het museum zijn hierover gevoerd en alle partijen zien dit als een positieve ontwikkeling. De komende tijd werken wij deze samenwerking verder uit. Voor het NSM betekent dit een inhoudelijke versterking die goed aansluit bij hun koerswijziging. Door het onderbrengen van de archeologische collectie bij het NSM is deze voor een groter publiek toegankelijk en kan deze in een bredere historische context worden geplaatst. Dit sluit tevens aan bij onze doelstellingen vanuit het cultuurbeleid om meer Stadgers op een laagdrempelige manier in aanraking te brengen met hun geschiedenis. Deze ontwikkelingen zijn positieve stappen in de richting van de omvorming naar een historisch museum.

Groninger Museum

Het Groninger Museum is één van de initiatiefnemers van het erfgoedmanifest. Het museum beschikt over een grote historische collectie die slechts beperkt aan het publiek getoond wordt. Het is de bedoeling om deze collectie niet alleen in te zetten voor exposities binnen het museum maar deze vaker in bruikleen te geven aan bijvoorbeeld het Noordelijk Scheepvaartmuseum. We vragen dan ook aan het museum om meer aan collectie uitwisseling te doen. Ook zal het museum de komende jaren gezamenlijk met de andere erfgoed partners projecten organiseren.

GR-ID

In het nieuwe beleidsplan van het GR-ID is de focus verlegd waardoor erfgoed minder belangrijk is geworden. Vanaf de zomer heeft het GR-ID met verschillende partijen gesproken over samenwerking. De toekomst van het museum staat onder druk omdat vanaf 2016 vermoedelijk de provinciale subsidie zal wegvallen. Het blijft bovendien erg moeilijk om op de huidige locatie voldoende bezoekers te trekken en de formatie is beperkt tot een deeltijd-directeur. Het bestuur heeft nu besloten om in te zetten op een nieuw perspectief voor de toekomst. Het GR-ID heeft gesproken met het Forum maar ziet meer perspectief in een zelfstandige toekomst op een nieuwe locatie in het centrum van de stad. In het centrum kunnen meer bezoekers worden getrokken dan op de huidige locatie. De machines kunnen worden gebruikt voor cursisten grafische technieken in samenwerking met het Grafisch centrum. Deze optie zal echter een stijging van de huisvestingslasten met zich mee brengen waardoor de financiële positie van het museum niet zal verbeteren. Het museum onderzoekt echter momenteel de mogelijkheden om een centrumlocatie te realiseren door de verkoop van het huidige pand. In november hebben wij in een bestuurlijk overleg aangegeven dat wij geen toezeggingen kunnen doen voor een incidentele subsidie voor een verhuizing. Dit geldt ook voor garanties over de voortzetting van de huidige subsidie na afloop van de huidige cultuurnota. Het bestuur van het GR-ID onderzoekt het komende jaar zijn toekomstperspectief en neemt het Forum daarin ook weer mee als optie. Het GR-ID en het NSM sluiten toekomstige samenwerking niet volledig uit maar vanwege de fysieke afstand en de nieuwe inhoudelijke koers zijn er op korte termijn weinig mogelijkheden.

Stripmuseum

Het stripmuseum is in april 2004 geopend in winkelcentrum Westerhaven. Wij hebben destijds een subsidie beschikbaar gesteld voor de realisatie van het museum mede vanwege de ontwikkeling van het gebied. Het stripmuseum werd voor een periode van tien jaren door recreatiebedrijf Libéma geëxploiteerd die het jaarlijkse tekort van circa 200.000 euro financierde. Vanaf april 2014 is Libéma niet langer bereid om de exploitatietekorten te dekken. Met het einde van deze overeenkomst in zicht is het bestuur op zoek

gegaan naar een nieuwe samenwerkingspartner voor de exploitatie van het museum. Deze werd gevonden in het Groninger Forum. Vanaf april 2014 tot aan de opening van het Forum is er bij het bestuur nog onduidelijkheid over de huisvesting. In de cultuurnota hebben wij u toegezegd dat wij bij samenwerking met het Groninger Forum zouden onderzoeken of er mogelijkheden zijn om het tijdelijke huisvestingsprobleem op te lossen. Begin maart heeft het stripmuseum laten weten dat ze de komende jaren op hun huidige locatie kunnen blijven. De begroting krijgt het museum grotendeels rond maar voor het restant exploitatietekort hebben ze een subsidieverzoek ingediend. Wij onderzoeken momenteel de noodzaak en mogelijkheden om aan dit verzoek tegemoet te komen.

Vervolg museumvisie

Het komende jaar gaan wij samen met de instellingen en de provincie Groningen aan de slag met het opstellen van een museumvisie. Binnenkort organiseren wij samen met het museumhuis en de provincie Groningen, een startbijeenkomst voor erfgoedinstellingen met als doel om de mogelijkheden voor verdere samenwerking en versterking van de erfgoedketen te onderzoeken in zowel de stad als de provincie. Het komende jaar blijven we vanzelfsprekend met het veld in gesprek. We onderzoeken de mogelijkheden van een nog sterkere samenwerking van erfgoedinstellingen uit de stad en de provincie.

We nemen de positie van het GR-ID mee in de visitatie binnen de cultuurnota die dit voorjaar zal plaatsvinden en bestuderen hierin ook de toekomst van het NSM in combinatie met de overige erfgoedpartners. Na afronding van dit proces verwachten we eind 2014 een museumvisie aan u voor te kunnen leggen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys